

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

«بسمله» یازآفرینی کتیبه سنگ‌نوشته مسجد کبود تبریز به خط ثلث (۸۷۰ هجری قمری)

روزگار وارسته

خاطرات و کارنامه دکتر حمید وارسته، شهردار اسبق تبریز

نویسنده:

کریم میمنت نژاد

فهرست

مقدمه ناشر ۹

مقدمه مؤلف ۱۱

فصل ۱

تولد فکری یک وارسته؛ از کودک تا شهردار ۱۳

مقدمه ۱۵

زمینه‌های انتخاب

دکتر حمید وارسته به شهرداری تبریز ۲۹

شهردار مردمی برای شهری ماندگار ۳۵

فصل ۲

زمینه تاریخی — اجتماعی پیش از شهرداری ۳۹

فصل ۳

شهرداری تبریز: ورود، مسئولیت و خدمات ماندگار ۴۷

مواجهه با واقعیت شهرداری ۵۴

اصلاح ساختار مالی و مفهوم «استقلال شهرداری».....	۵۴
آغاز تقابلهای.....	۵۵
پروژههای عمرانی دوره نخست.....	۵۵
بازنگری در مدیریت مالی و منابع درآمدی.....	۵۶
اصلاحات اداری درون سازمانی.....	۵۶
پروژههای شاخص عمرانی.....	۵۷
مقابله با نفوذ غیرقانونی.....	۵۷

فصل ۴

تصمیمهای جسورانه، اثرات ماندگار.....	۵۹
جسارت در مدیریت شهری: مقابله با تخلفات ساخت و ساز.....	۶۱
ایستادگی قانونی دکتر وارسته در مواجهه با فشارهای سرمایه‌داران.....	۶۳

فصل ۵

رد پای وارسته بر سیمای تبریز.....	۶۷
احیای شاهگلی، نشانه سرزندگی تبریز.....	۶۹
پاکسازی شاهگلی و بازگرداندن حقوق شهروندان تبریزی.....	۷۲
قناتهای تبریز، نماد حیات دوباره شهر.....	۷۴
پارک بزرگ تبریز، قلب سبز شهر.....	۸۱
احداث خیابان کمربندی، تحول شریانهای عبوری تبریز.....	۸۳
احداث خیابان بیست و پنجم شهریور و خاطره خانم کوچک.....	۸۳
ارگ علیشاه و احیای فضای اطراف آن در دوره مدیریت دکتر وارسته.....	۸۴
ارگ علیشاه و ارزش تاریخی آن در نگاه دکتر وارسته.....	۸۸
طرح فاضلاب تبریز، گامی مهم در آبادانی و بهداشت شهری در دوره دکتر وارسته.....	۸۸
استخر سرپوشیده باغشمال.....	۹۱
پل هوایی شاهگلی، نمادی از حمایت دکتر وارسته از مهندسان جوان و توسعه شهری.....	۹۵

سفارش و نصب مجسمه عاشیق‌لار در شاه‌گلی ۹۶

فصل ۶

عدالت بی مماشات؛ وارسته در برابر فساد و قدرت ۱۰۳

جلوگیری از فساد، ابتکار دکتر وارسته ۱۰۵

خشم دربار و اعتراض دولت به عدالت دکتر وارسته ۱۱۱

استقلال مدیریتی و روحیه تبریزدوستی دکتر وارسته ۱۱۱

فصل ۷

از اعتماد عمومی تا آبادانی تبریز ۱۱۵

وفاداری مردم تبریز و نقش دکتر وارسته در ایجاد اعتماد عمومی ۱۱۷

شهردار مردمی تبریز: شجاعت، صراحت و عشق به شهر ۱۱۹

همکاری سرمایه‌داران و پیشرفت تبریز در دوره مدیریت دکتر وارسته ۱۲۱

فصل ۸

تبریز فراموش شده و جسارت یک مدیر ۱۲۵

نقد و تحلیل سیاست‌های حکمرانی توسط دکتر وارسته ۱۲۷

تبریز؛ فرزند ناتنی ایران و جسارت دکتر وارسته ۱۳۰

رژیمی که به تبریز توجهی نداشت و تلاش‌های دکتر وارسته برای معرفی ظرفیت‌های شهر ۱۳۱

فصل ۹

از اعتراضات ۲۹ بهمن تا تداوم خدمت به تبریز ۱۳۳

اعتراضات ۲۹ بهمن ۱۳۵۶ و نقش دکتر وارسته در تصویب اعتبار پروژه فاضلاب تبریز ۱۳۵

پس از انقلاب اسلامی: استمرار دغدغه تبریز و میراث مدیریت دکتر حمید وارسته ۱۴۰

فصل ۱۰

تلاش برای ماندگاری یاد و خدمات دکتر حمید وارسته ۱۴۳

- تبریز و میراث دکتر حمید وارسته: شهری که عشق به آن، مدیریت را معنا کرد..... ۱۵۵
- هیچ خدمتی بی دردسر نیست، اما چون به خلق است، زیباست..... ۱۵۷
- هدف دکتر حمید وارسته از تصدی شهرداری تبریز..... ۱۵۸
- وفات و خاکسپاری دکتر حمید وارسته..... ۱۶۰

فصل ۱۱

- تبریز و خاطره‌ها به قلم دکتر وارسته..... ۱۶۳
- سخن آخر: یاد و آموزه‌های دکتر حمید وارسته..... ۱۶۵
- خاطرات منتشر شده در زمان حیات دکتر وارسته..... ۱۶۷
- مقدمه..... ۱۶۷
- و اینک - خاطره‌ها..... ۱۶۹

فصل آخر

- پیوست..... ۲۴۳

● مقدمه ناشر

این پرسش که «چگونه با مسائلمان روبرو شویم؟» دلمشغولی مهمی برای مدیران، متولیان و نخبگان شهرهاست. کوشش‌های پردامنه برای یافتن پاسخ‌های مطلوب به این پرسش اساسی، حتی اگر لزوماً به حل مسائل شهری ختم نشود، موجب رشد دانش شهری در جوامع مختلف شده است. جامعه شهری ایران نیز همپای تحولات جهانی، با دسته‌ای از مسائل روبروست که نمی‌توان آنها را انکار کرد یا نادیده گرفت یا حتی تعلیق نمود. گریزی از درگیری با این مسائل نیست و هرگونه تاخیر در درک و حل آنها، هزینه‌های جبران‌ناپذیری برای امروز و فردای ما تحمیل می‌کند.

در مواجهه با مسائل شهری، نخستین ضرورت، درک صحیح از مسائل است؛ درک صحیح یعنی اشراف بر زمینه‌ها، ابعاد و پیامدهای مسئله و نتیجه چنین درکی، طراحی درست صورت مسئله خواهد بود. واضح است که در فقدان صورت مسئله درست، راه‌های حل مسئله به روی ما بسته خواهد بود و جز ائتلاف زمان و منابع، نصیبی نخواهیم داشت.

بر این اساس، سیاستگذاران شهری، می‌کوشند با بکارگیری شیوه‌های روزآمد و کارآمد در طراحی درست صورت مسائل شهری، نیروهای موجود و در دسترس را برای حل مسائل تجهیز کنند. پژوهش‌های شهری، معطوف به چنین رسالتی شکل می‌گیرند و تبدیل به رکن سیاستگذاری و مدیریت شهری می‌شوند. مطالعه تجربه‌های مدیریت شهری در ایران و سایر جوامع حکایت از این دارد که مدیریت‌های مطلوب، با پژوهش‌های مسئله‌محور و موثر پیوند دائمی دارند. این رویکرد، البته امروز از امری ویتروینی به ضرورتی انکارناپذیر تبدیل شده است و سیاستگذاران شهری، بی‌توجه به چنین ضرورتی، توفیق چندانی در گره‌گشایی و اعتلای شهرها نمی‌یابند.

مرکز پژوهش‌های شورای اسلامی کلانشهر تبریز، به عنوان بازوی پژوهشی و کارشناسی نهاد مردمی شورای اسلامی شهر، رسالتی در همین مسیر بر دوش دارد. ارتباط مستمر با جامعه دانشگاهی، کارشناسان و پژوهشگران حوزه‌های مختلف مدیریت شهری، ارجاع مسائل شهر به ایشان و دریافت پاسخ‌های راهگشا و موثر برای حل مسائل، زنجیره اقدامات مرکز را شکل می‌دهد.

بخشی از یافته‌های پژوهشی در قالب گزارش‌های کارشناسی، به صورت عمومی عرضه می‌شود. مخاطب این گزارش‌ها، سیاستگذاران، مدیران و افکار عمومی است. بخش دیگری از دستاوردهای پژوهشی، با هدف تولید ادبیات، تقویت دانش شهری و دامن زدن به گفتگوهای انتقادی، در قالب کتاب منتشر می‌شود. ارزش‌های پیدا و پنهان آثار مکتوب، بر کسی پوشیده نیست. ما امیدواریم مجموعه آثار منتشر شده توسط این مرکز، به پشتوانه نقد و نظر اصحاب فکر، صاحبان اندیشه و تجربه در امور شهری، سهمی در درک و حل مسائل و در نهایت، بهبود وضعیت و کیفیت زندگی شهری داشته باشد.

روح‌الله رشیدی

رئیس مرکز پژوهش‌های شورای اسلامی کلانشهر تبریز

● مقدمه مؤلف

کتاب حاضر حاصل دل‌مشغولی دیرینه‌ای است که سرنوشت شهرم تبریز مرا به آن سو می‌کشید. سال‌ها بود که نام دکتر حمید وارسته برای من تداعی‌گر پرسشی اساسی بود. این پرسش از یک تضاد ایجاد شده بود. از یک سو پاک‌دستی، ایستادگی و خدمت و از سوی دیگر چهره‌ای سخت‌گیر و غیرقابل‌انعطاف. این دو ویژگی در وجود یک انسان که شاید لایه‌هایی از وجود خویش را نیز چنین دیده‌ام، کنجکاوی مرا برانگیخت که در مسیر پژوهش‌هایی که برای تبریز انجام می‌دهم نام افرادی که به این شهر صادقانه خدمت کرده‌اند را نیز برده باشم و شروع کردم به یافتن جواب سؤال‌هایی که چه شد که یک وکیل موفق و پردرآمد دادگستری دو بار سکان شهرداری تبریز را به دست گرفت و در این راه در برابر زیاده‌خواهی‌های قدرتمندان و ذی‌نفوذان ایستادگی‌ها کرد؟ چه اندیشه‌ای پشت این ایستادگی بود؟ و سرانجام چرا تجربه‌ای این چنین ارزشمند به تدریج به حاشیه رفت و به فراموشی سپرده شد؟

پاسخ به این پرسش‌ها مرا به سفری چندساله در لابه‌لای اسناد، روزنامه‌های قدیمی، عکس‌های به جا مانده و خاطرات آن دوران برد. واکاوی این مدارک، چهره‌ای شفاف‌تر از شخصیت دکتر وارسته را پیش رویم گشود. مردی که برایش قانون و شفافیت و خدمت به مردم نه یک شعار، بلکه دغدغه‌ای همیشگی و دردسرساز بود.

در طول این پژوهش یک بار در تهران با همراهی دوست ارجمندم آقای دکتر رضا خلیلی به دیدن آقای دکتر وارسته رفتیم. اما جز جسمی ناتوان که زندگی نباتی داشت، از آن انسان باوقار و صاحب‌نام چیزی باقی نبود. با بوسه‌ای بر پیشانی این مرد بزرگ از اتاقش خارج شدم و از همسر مهربانشان و دخترانشان، هلن خانم و بدری خانم، اسناد و تصاویر مربوط

به فعالیت های آقای دکتر را خواستم، همچنین از همراهی آقای شهرام جلالی که لازم می دانم از زحمات آنها قدردانی نمایم.

در مسیر پژوهش از کمک سه بانوی پرتلاش که در امر جمع آوری و ویراستاری مطالب کتاب یاری گر من بودند بهره جستیم. بدین وسیله از زحمات این سه بانو، سرکار خانم فاطمه ذوالفقاری، سرکار خانم سوین شریفی خیابانی آذر و مریم جودی تشکر و قدردانی می نمایم. همچنین از زحمات سرکار خانم سهیلا یوسفی بخاطر صفحه آرایی زیبای این کتاب تشکر می نمایم.

در پایان از حمایت های مرکز پژوهش های شورای اسلامی کلانشهر تبریز تشکر می کنم. این مرکز با درک صحیح از اهمیت این پروژه، بستر مناسبی را برای انتشار آن فراهم آورد. از زحمات جناب آقای دکتر روح الله رشیدی و آقای امیر دهقان رئیس و مدیر انتشارات این مرکز که پشتیبان و همراه این کار بودند عمیقاً سپاسگزارم.

امیدوارم حاصل این تلاش جمعی به گامی هر چند کوچک در راستای پاسداشت نام و یاد کسانی باشد که برای این شهر و رفاه مردمش از آسایش و منافع شخصی خود گذشتند و امیدوارم که مطالعه زندگی و زمانه دکتر حمید وارسته بتواند چراغ راهی باشد برای آنان که سکان مدیریت این شهر را به دست خواهند گرفت. باشد که تبریز روزگاری طعم مدیریتی صادق و شفاف و مردم دار را بچشد.

تبریز- زمستان ۱۴۰۴

کریم میمنت نژاد

maymanatnezhad@yahoo.com

فصل ۱

تولد فکری یک وارسته؛ از کودکی تا شهردار

• مقدمه

• زمینه‌های انتخاب دکتر حمید وارسته به شهرداری تبریز

• شهردار مردمی برای شهری ماندگار

مقدمه

تولد و شکل‌گیری شخصیت‌های تاریخی اثرگذار، امری صرفاً فردی یا زیستی نیست، بلکه در پیوندی عمیق با شرایط اجتماعی، فرهنگی و تاریخی هر دوره معنا پیدا می‌کند. حمید عزیزپوران خیابانی از جمله چهره‌هایی است که بررسی زندگی و روند تکوین شخصیت او، امکان درک روشن‌تر این پیوند میان فرد و تاریخ را فراهم می‌سازد. مسئله‌ی اصلی این پژوهش، تحلیل فرایند شکل‌گیری شخصیتی است که از همان سال‌های آغازین زندگی، نشانه‌هایی از استقلال فکری، جسارت در عمل و فاصله‌گرفتن از الگوهای رایج را بروز داد و در ادامه، به حضوری متمایز در بستر تاریخی خود دست یافت. اما پرسش اینجاست که چه مؤلفه‌هایی از عوامل فردی و خانوادگی گرفته تا زمینه‌های اجتماعی و تاریخی در شکل‌گیری شخصیت حمید عزیزپوران خیابانی نقش داشته و این عوامل چگونه در تعامل با یکدیگر، زمینه‌ساز ظهور شخصیتی یگانه و اثرگذار شده‌اند؟

اهمیت پرداختن به زندگی و شخصیت حمید عزیزپوران خیابانی که نام خانوادگی وارسته را برای خویش برگزید و به این نام معروف شد در این است که او را نمی‌توان تنها در قالب یک زندگی‌نامه‌ی ساده خلاصه کرد. بررسی منظم و دقیق سیر زندگی او، این امکان را فراهم می‌کند تا چگونگی شکل‌گیری کنشگری تاریخی در سطح فردی تحلیل شود، کنشگری که در دل شرایط ویژه‌ی اجتماعی و تاریخی شکل گرفته و معنایی فراتر از تجربه‌ی شخصی دارد.

نهم مردادماه ۱۳۰۴ فرزندی در خانواده‌ای اصیل از پدری مهدی نام و از مادری محترم خانم متعلق به محله خیابان تبریز چشم به جهان گشود. نامش را حمید گذاشتند. حمید روزهای زندگی را در کنار خانواده خویش در تبریز با آموزش سپری می‌کرد و مقاطع تحصیلی را پشت سر می‌گذاشت. دیستان را در مدرسه همام از سال ۱۳۱۰ تا ۱۳۱۴ سپری کرد و دبیرستان را تا سال ۱۳۱۵ در مدرسه رشديه تبریز و در سال ۱۳۱۶ در دبیرستان فردوسی به پایان رسانید. دوران عالی آموزش را در مقطع لیسانس از سال ۱۳۱۸ تا ۱۳۲۲ در دانشگاه پهلوی و دارالفنون در رشته حقوق قضایی به اتمام رسانید و در سال ۱۳۴۲ از دانشگاه تهران فوق لیسانس گرفت. برای تکمیل تحصیلات عالی راهی آمریکا شد و در دانشگاه ام آی تی در دوره یکساله رشته مسایل شهری دکتری گرفت.

حمید وارسته در کودکی

دکتر حمید وارسته، که نام پیشین او «حمید عزیزپوران خیابانی» بود، در مقطعی آگاهانه و معنادار از زندگی خود، نام خانوادگی اش را به «وارسته» تغییر داد. این انتخاب ریشه در ویژگی‌های شخصیتی او داشت، روحیه‌ای آزاداندیش، جسارت فکری و استقلال در تصمیم‌گیری که خود آن‌ها را موهبتی الهی می‌دانست. نام «وارسته» نمادی است از گرایش او به رهایی از محدودیت‌های ذهنی و اجتماعی، استقلال اندیشه و جدایی سنجیده از هر وابستگی محدودکننده باشد.

از این نگاه، تغییر نام دکتر وارسته تنها یک اقدام فردی یا اداری نبود، بلکه کنشی نمادین و هویت‌ساز بود که مسیر فکری و زیستی مشخصی را نشان می‌داد. این حرکت، نشانه‌ای از آغاز مرحله‌ای نو در زندگی فکری او بود، مرحله‌ای که در آن، رهایی به عنوان اصلی بنیادین در مرکز اندیشه و عملش قرار گرفت و بازتاب آن در فضای فکری و فرهنگی اطرافش نیز قابل مشاهده بود.

دکتر حمید وارسته در خانواده‌ای متولد شد که ایمان عمیق و پایدار به خداوند، باور راسخ به حکمت و تقدیر و برکت الهی، پایه‌های زندگی فردی و اجتماعی آنان را شکل می‌داد. این زمینه‌ی اعتقادی، از همان سال‌های نخست زندگی، نقش مهمی در شکل‌گیری نگرش او به جهان ایفا کرد و زمینه‌ساز پرورش نگاهی دقیق، مستقل و همراه با حس مسئولیت فردی و اجتماعی در او شد.

بررسی شواهد دوران کودکی و نوجوانی دکتر وارسته نشان می‌دهد که او از همان سال‌های نخست زندگی، شخصیتی ثابت‌قدم، صریح در بیان دیدگاه‌ها و روشن در موضع‌گیری‌های فکری داشت. این ویژگی‌ها، نمونه‌ای عینی از این واقعیت‌اند که نشانه‌های بلوغ فکری و توانایی‌های رهبری، اغلب از سنین پایین آشکار می‌شوند. وارسته از همان دوران، جهان را نه تنها آن‌گونه که بود، بلکه آن‌گونه که می‌توانست و باید باشد، درک می‌کرد، نگرشی آینده‌محور که بعدها به یکی از مؤلفه‌های اصلی اندیشه و کنش علمی و اجتماعی او تبدیل شد.

تاریخ صدور رونوشت ۱۹۳۱
روز ۱۴ - ماه ۱۱ - سال ۱۳۴۱

وزارت کشور
اداره کل آمار و ثبت احوال
رونوشت شناسنامه

خلاصه ازدواج

نام شوهر	نام یازن	محل صدور	تاریخ تولد	تاریخ ازدواج	تاریخ طلاق
شماره شناسنامه	شماره شناسنامه	دفتر	سال	سال	سال
۱					
۲					
۳					
۴					

اطلاعات راجع باولاد

نام	شماره شناسنامه	محل صدور	تاریخ تولد	تاریخ مرگ
نام	شماره شناسنامه	دفتر	سال	سال
۱				
۲				
۳				
۴				
۵				
۶				
۷				
۸				
۹				
۱۰				

مشخصات صاحب شناسنامه

شماره شناسنامه ۷۰۹ شماره از حوزه ۲

اداره آمار و ثبت احوال

تاریخ صدور روز ۱۵ - ماه ۱۱ - سال ۱۳۴۱

نام حمید نام خانوادگی غفری

نام پدر حمید شماره شناسنامه پدر -

نام مادر محرم شماره شناسنامه مادر -

تاریخ تولد روز ۲۸ - ماه ۱۱ - سال ۱۳۰۴

جای تولد شهر کوی - کوچه - خانه -

بادهستان - قصبه - ده -

جای سکونت شهر کوی - کوچه - خانه -

بادهستان - قصبه - ده -

تسليم كردید آقای حمید

محل امضا و مهر اداره آمار و ثبت احوال

نمونه ۲۲ جایگاه نام

وزارت کشور
اداره کل ثبت احوال
رونوشت شناسنامه

خلاصه ازدواج

نام شوهر	نام و نام خانوادگی	تاریخ تولد	محل صدور	تاریخ تولد	تاریخ ازدواج	تاریخ طلاق یا مرگ
۱	محمد علی	۱۳۰۵/۰۵/۰۵	تهران	۱۳۰۵/۰۵/۰۵	۱۳۰۵/۰۵/۰۵	
۲	...	...	...	...	...	...
۳	...	...	...	...	...	...
۴	...	...	...	...	...	...

تاریخ صدور رونوشت: ۱۳۴۲ سال ۱۲ ماه ۱۲ روز

شماره شناسنامه: ۹۷۰۶

حوزه اداره ثبت احوال: ۱۲ ماه ۱۲ روز

نام خانوادگی: محمد علی

نام پدر: محمد علی

نام مادر: محمد علی

تاریخ تولد روز: ۱۳۰۵/۰۵/۰۵

سال تولد: ۱۳۰۵

جای تولد شهر: تهران

کوچه: ...

پادشاهان: ...

محل سکونت شهر: تهران

کوی: ...

پادشاهان: ...

پسران: ...

دختران: ...

شماره شناسنامه: ۱۵۵۵

تاریخ تولد: ۱۳۰۵/۰۵/۰۵

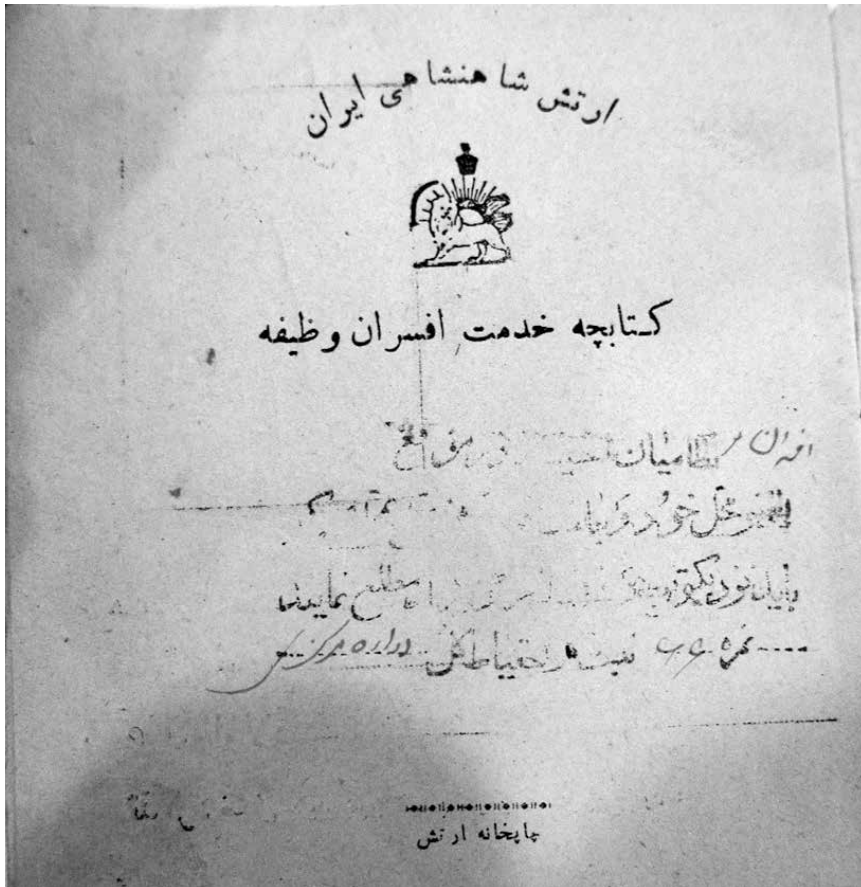
تاریخ ازدواج: ۱۳۰۵/۰۵/۰۵

تاریخ طلاق یا مرگ: ...

این رونوشت منوط بر این است که اصل شناسنامه و مهر و طرفین در دسترس باشد

به وزارت کشور محل اضاء و مهر و طرفین

تغییر نام خانوادگی از عزیزپوران به وارسته

ورود دکتر حمید وارسته به عرصه‌ی آموزش عالی، ادامه‌ی مسیری بود که از سال‌های آغازین زندگی با آگاهی، پشتکار و استقلال فکری در آن قدم برداشته بود. او در رشته‌ی حقوق دانشگاه تهران قبول شد و با جدیت علمی، توان تحلیلی بالا و شفافیت اندیشه، تحصیل خود را ادامه داد. وارسته در این دوره، نه تنها دانش حقوق را به صورت منسجم فراگرفت، بلکه با قلمی توانا و بیانی روشن، توانست روح و کارکرد اجتماعی علم حقوق را به درستی درک کرده و به آن پایبند بماند.

[illegible]

مدت پانزده سال در سمت مشاور حقوقی از حقوق شهرداری تبریز در محکمه های دعاوی حقوقی حاضر و دفاع می نماید که جدیت و صداقت وی در اسناد باقی مانده از دوران فعالیت وی توسط شهردار وقت تبریز گواهی شده است.

برگ اول

شماره ۳۸۹۸

شعارہ ثبت و کیل

وکالت نامه و قرار داد

روزنوشت

نام شخصی و خانوادگی و اقامتگاه محل: ایثار و شهید آری تبریز پست فاب. شهر خرمشهر

نام شخصی و خانوادگی و پایه پوز و انه و اقامتگاه و کمال شهید و پوز و انه و کمال یارید یا در کشتی و تیر:

نام شخصی و خانوادگی و اقامتگاه طرف
کلمه اشعار که در موشاف دعوی به کار آمده باشد

موضوع وکالت: دفا اذ دعاوی مطروحه علیه موکل اعم از جنایاتی و حقوقی و اقامه دعوی از طرف موکل بر علیه اشخاص اعم از دولتی و غیر دولتی

حدود و کالت: طبق ماده ۶۲ آیین دادرسی مدنی و کالت در دادگاهها شامل خواهان، خوانده، واهی، بامردادی است جز آنچه دامولک استثناء کرده لیکن در امور ذراختیار وکیل باید درو کالت نامه تصریح شود (موضوع جمله که بانه ضرر و زیاده اضافه شده اشاره بشماره های مذکور در این ماده بدون ذکر موضوع آن تصریح منسوب نمیشود) بنابراین خراختیازی استثناء نیستاوند باید برابر تصریحات نوشته شود و به موجب ماده ۶۹ مکرر آیین دادرسی مدنی هیچک از اصحاب دعوی رضایت خود را به ذر و کالت نمیدانند.

[illegible]

شماره سند		تاریخ سند	
تاریخ ثبت :		شماره سند	تاریخ سند

حق الوکاله و ترتیب پرداخت آن بانوجه بابتی نامه پست این برگه : شماره سند تاریخ سند

هزینه قانونی دادرسی و مسافرت عهده موکل است و با احتساب کمی و کیل و عدم پرداخت مسئولیتی از این جهت متوجه و کیل نخواهد بود و کالت و قرار داد بشرح بالا واقع و با توجه به تمام مندرجات رو و پشت و اثر عدم یسرقت کار آن را امضاء مینمایم

امضاء وکیل

[illegible]

۱- اگر عدم پیشرفت کار در کارهای حقوقی و کیفری ممکن است موجب خسارت مالی یا مسئولیت کیفری گردد و باید وکیل تأیید آن را نسبت به مورد ذکر است به موکل اعلام نماید.

۲- در صورتیکه موکل افغانستان خود را تغییر دهد باید کتباً به وکیل خود اطلاع دهد.

۳- نسخه ایل و اوراق نامه و قراردادها به وکیل یا نسخه دوم پیوست دادخواست بدانگاه مقرر بوده داده شده و نسخه سوم نزد وکیل باقیانجام خواهد بود.

بازر سے کانوں

حمایت‌داری گانه

تاریخ ۸/۱۲/۱۳۴۷ ماه ۷

شماره پیوست

داری تبریز

بست و پنجمین جلسه انجمن شهر بطور فوق العاده بنا به تصمیم قبلی در ساعت ۴ عصر روز پنجشنبه مورخه ۸/۱۲/۴۷ بپایست آقای حاج غلامحسین اردبیلی و امضا کنندگان زیر در تشر انجمن تشکیل و ضمن قرائت و تصویب صورتجلسه قبلی چون دستور جلسه تعیین شهردار بود موضوع مطرح مذاکره قرار گرفت و ضمن تبادل نظریات گاهی در پیرامون چند نفر از کاندیداهای مورد نظر آقایان نمایندگان مراتب با خذ راهی مخفی منجر در نتیجه ضمن قرائت آراء از چهارده نفر نمایندگان حاضر در جلسه تعداد دوازده راهی آقای دکتر حمید وارسته و دو راهی به سرکار سرفهنگ محمد رضا شعرا اعلام در نتیجه آقای دکتر وارسته با اکثریت آراء بست شهردار انتخابی شهرستان تبریز تعیین و مقرر گردید مراتب بفرمانداری شهرستان جهت اقدام قانونی اعلام گردد. جلسه در ساعت ۱۱ عصر

شماره سند	تاریخ سند
۱	۲۸
۲	۲۹

روز پنجشنبه خاتمه یافت. پ

دکتر جهان شاهی

پنجاب بوالقاسم جوان

حاج غلامحسین اردبیلی

مهندس غنیزاده

دکتر قاسم تسلیان

دکتر امیر کبیریان

حاج علی نارویی

مهندس حسین مرتضوی

سید حسن عدل

سرفهنگ مهرگان

حاج تقی توکلی

حاج سید صادق اکرامی

سرگرد حسین میرالو

جعفر تالیباف

صورتجلسه انتخاب آقای دکتر حمید وارسته توسط اعضای انجمن شهر-۱۳۴۷

دکتر حمید وارسته به پاس تلاش هایش سه بار به سمت شهرداری تبریز انتخاب شد اولین بار در سال ۱۳۴۷ خورشیدی، بی آنکه به دنبال قدرت یا مقام باشد، اعضای انجمن شهر تبریز دکتر حمید وارسته را به عنوان شهردار این شهر تاریخی انتخاب کردند. به این ترتیب، او به عنوان پنجاه و چهارمین شهردار تبریز، مسئولیت اداره ی شهری با پیشینه ای غنی و انتظارات فراوان را بر عهده گرفت، انتخابی شایسته ی جایگاه علمی و اخلاقی او که درخور

انجمن شهر تبریز

صورتجلسه

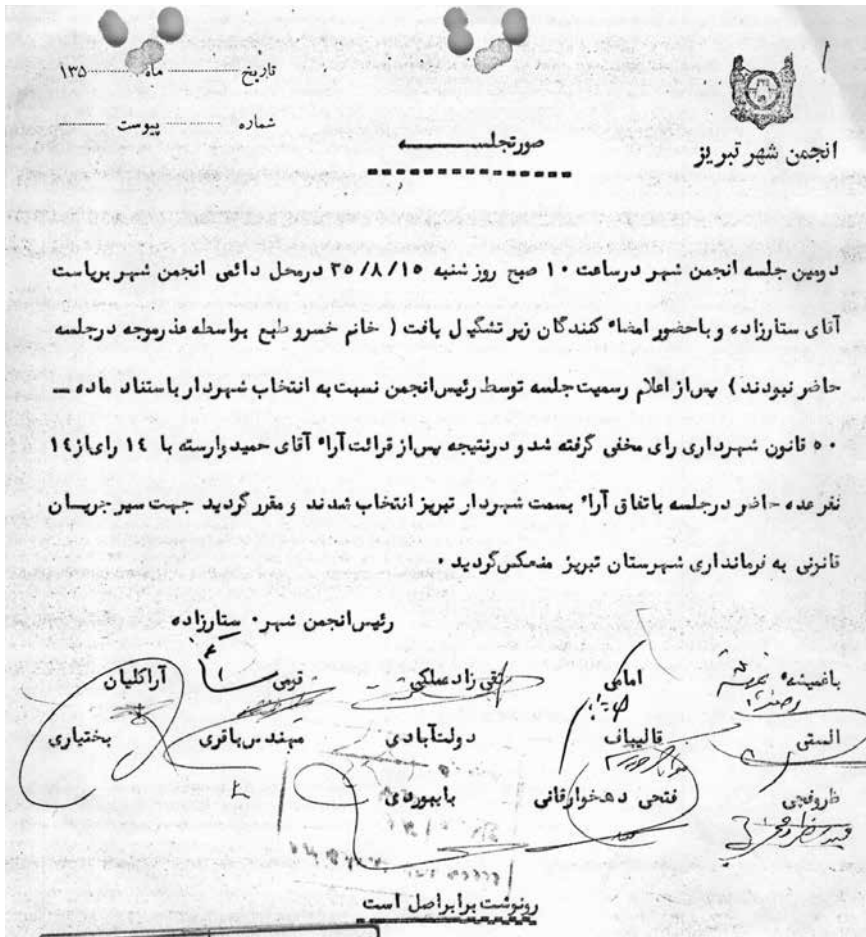
یکصد و شصت و پنجمین جلسه انجمن شهر تبریز طبق دعوتنامه شماره ۱۶۲۵ - ۴۹/۱۲/۸۱ به ریاست دکتر امیرکبیریان در ساعت ۱۱ صبح روز سه شنبه ۴۹/۱۲/۰۰ در اطاق انجمن تشکیل نسبت به انتخاب شهردار پس از شور و مذاکره کافیه اخذ رای رای مخفی بعمل آمد در نتیجه آقای دکتر حمید ورامقه مجدداً برای دومین دوره با اتفاق آراء به سمت شهرداری تبریز انتخاب شدند.

رئیس انجمن شهر - دکتر امیرکبیریان	
دکتر اجها خداحی	چوان
توکلی	رنجبر
مدل	بانو نورهاشی
سرگرد میرزا	دکتر اوتسیان
اردبیلی	سرهنگ سپهرگان

صورتجلسه انتخاب آقای دکتر حمید وارسته توسط اعضای انجمن شهر-۱۳۴۹

نام و اعتبار تبریز بود تلاشی که با استعفایش در سال ۱۳۴۹ مجدداً در جلسه اسفندماه ۱۳۴۹ با اکثریت آرا انجمن شهر به شهرداری تبریز تعیین گردید و برابر نامه شخصی ثبت شده در شهرداری تبریز به شماره ۳۶۳۷۶ مورخه ۰۹/۰۹/۴۰ از خدمت شهرداری استعفا نمود. سه سال بعد در سال ۱۳۵۴ انجمن شهر تبریز پس از قبول استعفای شهردار وقت آقای مهندس حسن اسکندری مجدداً دکتر حمید وارسته را بعنوان شهردار تبریز انتخاب نمودند.

صورتجلسه انتخاب آقای دکتر حمید وارسته توسط اعضای انجمن شهر-۱۳۵۵ خورشیدی برابر ۲۵۳۵ شاهنشاهی

بالتائیدات خداوند متعال

ما

محمد رضا پهلوی آریا مهر شاهنشاهی ایران

محمد رضا

نظر باستدعی جناب امیر قاسم معینی وزیر کشور که وسیله جناب امیر عباس همدانی

معروض افتاده است بموجب این فرمان حمید وارسته را بسمت شهردار تبریز منصوب

شماره سند:	تاریخ سند:
۱	۲۵۳۶
نوع سند:	شماره سند:
۱	۲۵۳۶

فرمودیم . تاریخ ۲۰ / ۱ / ۱۳۰۲ و هزار و پانصد و سی و شش شاهنشاهی

زمینه‌های انتخاب دکتر حمید وارسته به شهرداری تبریز

دهه‌ی ۱۳۴۰ خورشیدی را باید یکی از پرتنش‌ترین مقاطع تاریخ مدیریت شهری تبریز دانست. رشد شتابان جمعیت، مهاجرت روستایی، گسترش فیزیکی ناموزون شهر، و در عین حال ضعف مزمن ساختارهای اداری و مالی شهرداری، وضعیتی پدید آورده بود که اداره‌ی شهر را به امری پیچیده و بعضاً بحرانی بدل می‌کرد. در چنین شرایطی، شهرداری تبریز نه صرفاً نهادی خدماتی، بلکه عرصه‌ی تلاقی منافع اقتصادی، نفوذ سیاسی و رقابت‌های پشت‌پرده بود.

بررسی صورت‌جلسات انجمن شهر تبریز در فاصله‌ی سال‌های ۱۳۴۴ تا ۱۳۴۷ نشان می‌دهد که مسئله‌ی «فساد مالی»، «عدم شفافیت قراردادها» و «وابستگی شهردار به

استانداری» از محورهای دائمی اعتراض اعضا و مطبوعات محلی بوده است (اسناد انجمن شهر تبریز، پرونده های ۲۱-۳۴). روزنامه اطلاعات در گزارشی در سال ۱۳۴۶ به صراحت از «تبدیل شهرداری به بنگاه توزیع امتیاز» سخن می گوید.

در چنین فضایی، انتخاب شهردار دیگری انتصاب عادی تلقی نمی شد. بخشی از نخبگان محلی، اعضای انجمن شهر و حتی برخی مدیران میانی دولت، به این جمع بندی رسیده بودند که ادامه ی وضعیت موجود، شهر را به بن بست می کشاند. نیاز به مدیری تحصیل کرده، قانون گرا و مستقل، بیش از هر زمان دیگری احساس می شد.

دکتر حمید وارسته، که پیش تر به واسطه ی تحصیلات حقوقی، سابقه ی علمی و شخصیت صریح الهجه اش شناخته شده بود، در چنین بستری مطرح شد. نکته ی مهم آن است که بر اساس شواهد موجود، او نه در پی کسب این مقام بود و نه شبکه ای سیاسی برای رسیدن به آن تدارک دیده بود. در خاطرات خود می نویسد:

«هرگز تصور نمی کردم روزی شهردار شوم. پیشنهاد از جایی آمد که خودم هم انتظارش را نداشتم» (وارسته، شهرداری تبریز و خاطره ها، ص ۳۲)

هرچند این مسئولیت سنگین، او را تا اندازه ای از پیگیری مستقیم آرمان های حرفه ای در حوزه ی حقوق دور کرد، اما در نگاه وارسته، همه ی مشاغل، علاقه مندی ها و مسئولیت ها در آخر به یک مقصد می رسیدند: خدمت صادقانه به مردم. از همین رو، پذیرش مسئولیت شهرداری برای او به معنای کنار گذاشتن آرزوها نبود، بلکه راهی بود برای عملی کردن همان آرمان ها، این بار در گستره ای وسیع و نزدیک به زندگی مردم.

دکتر حمید وارسته، یک شهردار معمولی نبود، او حقوقدانی اندیشمند، وکیلی عدالت خواه و مدیری مسئولیت پذیر بود که در هر تصمیم و قدم، نام و یاد خدا را پیش چشم داشت. ایمان، دانش و عمل در نگاه او از هم جدا نبودند همین رابطه، شخصیت فکری و رفتاری او را شکل می داد و از او شخصیتی می ساخت که قدرت را نه هدف، بلکه وسیله ای برای خدمت می دید. به درستی می توان گفت وارسته، پیش از آنکه صاحب منصب باشد، مرد خدا بود و در مقاله ای خدا را برای خویش وکیل نموده بود. مقاله ای که دیدگاه و نگرش وی را به هستی و خالق آن به روشنی نشان می دهد. خالی از لطف نیست اصل نوشته دکتر وارسته را مروری داشته باشیم.